

# Raadsvoorstel

**Registratiekenmerk:** 276031  
**Datum raadsvergadering:** 15 december 2016  
**Portefeuillehouder:** J. Overweg

**Onderwerp:** Visie en beleidskader Sociaal Domein

## Voorstel

Het college stelt u voor:

1. de visie en beleidskader Sociaal Domein 2017-2018 vast te stellen, met daarbij de volgende uitgangspunten:
  - passende ondersteuning voor wie een steun in de rug nodig heeft;
  - de mogelijkheid om goed en zelfstandig te kunnen (blijven) wonen en leven;
  - waarbij de verbinding tussen mensen – via digitale én werkelijke ontmoeting – vanzelfsprekend is;
  - iedereen, ongeacht sociale status, gelijkwaardig kan meedoen;
  - de eigen kracht van inwoners, zowel individueel of collectief wordt versterkt.
2. te werken met de volgende programmalijnen:
  - stimuleren van maximaal gebruik van eigen kracht en gebruik van persoonlijke netwerken;
  - samen aan de slag om de saamhorigheid in Leusden te versterken;
  - versterken van preventie en vroegsignalering;
  - organiseren van maatwerkvoorzieningen voor kwetsbare inwoners.
3. aan de hand van de programmalijnen de doelstellingen binnen het Sociaal Domein voor de komende twee jaar vast te stellen;
4. ten laste van de reserve Sociaal Domein € 242.000 incidenteel beschikbaar te stellen t.b.v. extra capaciteit voor de uitvoering van taken in het Sociaal Domein;
5. ten laste van de integrale begroting van het sociaal domein € 112.000 structureel beschikbaar te stellen t.b.v. extra capaciteit voor de uitvoering van taken in het Sociaal Domein;
6. de financiële gevolgen te verwerken in de voorjaarsnota 2017.

## Aanleiding

Om een toenemende vraag naar ondersteuning te voorkomen óf om ervoor te zorgen dat in de toekomst iedereen die dat nodig heeft ondersteuning kan krijgen moet er nog veel werk verzet worden. Dat 'werk' is in de vorm van doelstellingen beschreven in dit voorliggende beleidskader. Dit kader is een dynamisch document, waarmee we in de komende jaren planmatig en in overleg met onze strategische partners willen werken. Bij de doelstellingen staan de vier al eerder vastgestelde programmalijnen centraal.

## **Argumenten**

**1.** Eind 2014 is het eerste beleidskader Sociaal Domein door de gemeenteraad vastgesteld. Dit kader heeft een looptijd van 2 jaar (2015 en 2016).

Vanuit zowel de invalshoek transitie als transformatie zijn er nog ontwikkelperspectieven. Samen met (een deel van) onze inwoners is een visie ontwikkeld c.q. zijn aandachtspunten voor een toekomstbestendig Sociaal Domein in Leusden verkend waaraan gewerkt moet worden in het kader van de vaker genoemde transformatie. Dat zijn:

- Maatwerk : ieder mens is uniek
- Langer thuis : zorg dichtbij en integraal
- Preventie: van curatief naar preventief
- Tweedeling: toename verschil in leefstijl en gezondheid
- Connectiviteit: meer verbonden en meer transparantie

Het voorliggende document geeft het kader aan waarin de ontwikkelingen in het Sociaal Domein verder worden vorm gegeven.

De Wmo-adviesraad heeft aangegeven belang te zien in de borging van specifieke onderdelen 'rondom' het Sociaal Domein. In het document wordt beschreven dat het inclusief beleid dat met Agenda22 beoogd wordt, wordt nagestreefd. Dit houdt in dat bij de beleidsbepaling rond bijvoorbeeld Wonen, Openbare ruimte, Sport en cultuur directe verbanden worden gelegd met het Sociaal Domein.

**2.** Het voorstel is om de programmalijnen te continueren tot (in ieder geval) december 2018. De decentralisaties zijn met vereende krachten, zowel lokaal als regionaal opgepakt. We zijn er echter nog lang niet. We beseffen beseffen ons dat er misschien nog te weinig informatie is om te beoordelen of er al voldoende is veranderd om te oordelen of sociale vraagstukken ook daadwerkelijk 'anders' worden opgelost en of we met 'gemeentelijke regie' in plaats van 'gemeentelijke dienstverlening' tot resultaten komen. We hebben echter geen aanleiding om af te wijken van de gekozen werkwijze. Bovendien zou het zonde zijn om op dit moment al een wijziging in werkwijze, waarmee wij juist ook communiceren richting (maatschappelijk) partners door te voeren. In verwachtingenmanagement zou dit extra energie kosten.

**3.** Per programmalijn stellen we doelstellingen voor die integraal bijdragen aan de ambities uit de uitgewerkte visie voorgesteld. Een voorbeeld hiervan is de ambitie 'goed en zelfstandig kunnen blijven wonen'. We stimuleren hiertoe eigen kracht (programmalijn 1), we versterken sociale netwerken (programmalijn 2), we voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken (programmalijn 3) en we leveren maatwerk in een sluitende keten van zorg en ondersteuning (programmalijn 4). Hoe, lees "met welke activiteiten" we uitvoering geven aan de doelstellingen, stelt het college vast in een apart document, het 'uitvoeringsplan'.

## **4. en 5.**

Twynstra Gudde heeft in het kader van samenwerking en de relatie tot samenwerkingspartners in het Sociaal Domein voor ons onderzoek gedaan. Daarbij zijn aanbevelingen uitgebracht over inzet op extra capaciteit in het kader van regisseurschap /programmamanagement, bedrijfsvoeringsaspecten en regulier beleidswerk.

De gemeente blijft – als opdrachtgever - zelf (systeem)verantwoordelijk voor het functioneren van de gehele keten, van beleid tot evaluatie. Dit kan alleen als de gemeente daarvoor voldoende capaciteit en kwaliteit heeft. De uitvoeringspraktijk van het Sociaal Domein is complex en het vergt bepaalde competenties om de gehele keten goed te kunnen doorzien en hierop regie te kunnen voeren. Extra kwaliteit en capaciteit gaan de gemeente ook helpen bij het beter sturen op het bereiken van de eigen beleidsdoelen.

De rapportage met aanbevelingen van Twynstra Gudde is in de zomer van 2016 aan de raad gestuurd.

De aanbevelingen worden ter harte genomen en tot uitvoering gebracht in 2017.

## Financiën

De rijksmiddelen voor het Sociaal Domein zijn sinds 2015 voor Leusden flink teruggelopen door onder andere de nadelige herverdeeffecten van de invoering van de objectieve verdeelmodellen voor Jeugd en WMO en door de verdere doorvoering van efficiencykortingen. Bedroeg de Integratie-uitkering Sociaal Domein voor Leusden in 2015 nog € 10,3 mln, voor 2017 zal deze zijn afgenomen tot € 8,6 mln. en deze loopt vervolgens nog verder terug tot € 8,3 mln. in 2020.

Deze ontwikkeling legt een extra financiële druk op de uitvoering van de beleidsvoornemens op het gebied van het Sociaal Domein en de extra investeringen die nodig zijn om de transformatie binnen het Sociaal Domein succesvol te kunnen effectueren.

Aan de andere kant zien we in de meerjarenbegroting van het Sociaal Domein ook een aantal posten waarbij een onderbesteding plaatsvindt maar die door fluctuaties nog niet structureel in de begroting zijn verwerkt. Voorbeelden daarbij zijn de lagere kosten voor verstrekte PGB's (meer zorg in natura) en de hogere eigen bijdragen voor de Wmo-ondersteuning.

Rekening houdend met deze ontwikkelingen is de "integrale" meerjarenbegroting Sociaal Domein geactualiseerd. Daarbij zijn de ramingen zoals opgenomen in de ontwerp meerjarenraming 2017-2020 als uitgangspunt genomen:

Begroting Sociaal Domein	rek	raming	wijziging	nawijz.	Meerjarenraming 2017-2020			
	2015	2016	njn	2016	2017	2018	2019	2020
1. Zorgkosten nieuwe taken WMO en Jeugd	5.699	5.837	-340	5.497	4.904	4.925	4.925	4.925
2. Verst. oud WMO, Huishoudelijke Hulp	2.159	1.946	-125	1.821	1.753	1.748	1.704	1.772
3. Persoonsgebonden budget	748	800	-108	692	793	793	793	793
4. Eigen bijdragen	-545	-143	-120	-263	-143	-143	-143	-143
5. Kosten Sociaal Team/vrije ruimte	317	1.108	-663	445	853	849	849	849
6. Uitvoeringskosten taken	3.023	2.832	96	2.928	2.897	2.908	2.917	2.927
7. Participatie (bijstand, WSW, re-integratie)	5.525	5.683	273	5.956	6.189	6.095	6.109	6.177
8. Dotatie reserve Sociaal Domein	100	100	0	100	0	0	100	100
<b>Totaal begroting</b>	<b>17.026</b>	<b>18.163</b>	<b>-987</b>	<b>17.176</b>	<b>17.246</b>	<b>17.175</b>	<b>17.254</b>	<b>17.400</b>

De Meerjarenraming Sociaal Domein ligt hoger dan de extra middelen die wij vanaf 2015 van het rijk ontvangen voor de uitvoering van de nieuwe taken in het Sociaal Domein. Er is

bewust gekozen voor een integrale benadering van het brede Sociale Domein waarbij ook de onderdelen Werk en Inkomen en de oude WMO taken zijn meegenomen. Dat laat onverlet dat veranderingen in de Integratie-uitkering Sociaal Domein in principe worden opgevangen binnen de begroting zoals die hierboven is weergegeven.

Voor wat betreft de formatieuitbreiding wordt voorgesteld om de incidentele kosten voor van € 242.000 ten laste van de reserve sociaal domein te brengen. Voor de structurele kosten van € 112.000 stellen wij voor om deze bij te ramen binnen het totale budget Sociaal Domein.

Uiteindelijk ligt er een geactualiseerd begrotingsvoorstel waarmee het eerder in het coalitieakkoord vastgelegde uitgangspunt van budgettaire neutraliteit kan worden gewaarborgd.

### **Communicatie**

De visie en het beleidskader zijn gericht op bestuurlijke besluitvorming. Voor inwoners wordt een publieksvriendelijke versie opgemaakt die door de gemeente maar ook alle verbonden organisaties kan worden ingezet. Met een zogenaamde info-graphic wordt een beeld van het Sociaal Domein in Leusden geschetst. Hierin komen de programmalijnen en de trends die zijn gebruikt in gesprekken met inwoners terug. De kosten (circa €1000) van de digitale info-graphic, dus nog exclusief drukkosten, worden gedekt uit het reguliere werkbudget.

### **Bijlage(n)**

Visie en het beleidskader Sociaal Domein 2017-2018 (verseonnummer 276547)

**Het college van de gemeente Leusden,**

**E.D. Luchtenburg**  
directeur-secretaris

**drs. A. Vermeulen**  
burgemeester

# Raadsbesluit

De raad van de gemeente Leusden;

Besluit op basis van het voorstel van het college van 15 november 2016, nummer: 276031

## **b e s l u i t :**

1. de visie en beleidskader Sociaal Domein 2017-2018 vast te stellen, met daarbij de volgende uitgangspunten:
  - passende ondersteuning voor wie een steun in de rug nodig heeft;
  - de mogelijkheid om goed en zelfstandig te kunnen (blijven) wonen en leven;
  - waarbij de verbinding tussen mensen – via digitale én werkelijke ontmoeting – vanzelfsprekend is;
  - iedereen, ongeacht sociale status, gelijkwaardig kan meedoen;
  - de eigen kracht van inwoners, zowel individueel of collectief wordt versterkt.
2. te werken met de volgende programmalijnen:
  - stimuleren van maximaal gebruik van eigen kracht en gebruik van persoonlijke netwerken;
  - samen aan de slag om de saamhorigheid in Leusden te versterken;
  - versterken van preventie en vroegsignalering;
  - organiseren van maatwerkvoorzieningen voor kwetsbare inwoners.
3. aan de hand van de programmalijnen de doelstellingen binnen het Sociaal Domein voor de komende twee jaar vast te stellen;
4. ten laste van de reserve Sociaal Domein € 242.000 incidenteel beschikbaar te stellen t.b.v. extra capaciteit voor de uitvoering van taken in het Sociaal Domein;
5. ten laste van de integrale begroting van het sociaal domein € 112.000 structureel beschikbaar te stellen t.b.v. extra capaciteit voor de uitvoering van taken in het Sociaal Domein;
6. de financiële gevolgen te verwerken in de voorjaarsnota 2017.

Aldus besloten door de raad van de gemeente  
Leusden in zijn openbare vergadering van 15 december 2016

**I. Schutte-Van der Schans**  
griffier

**drs. A. Vermeulen**  
voorzitter